

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ПАТОЛОГІЧНА АНАТОМІЯ ТА РОЗТИН

спеціальність	211 – Ветеринарна медицина	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	ветеринарна медицина	факультет	ветеринарної медицини
освітній рівень	магістр	Кафедра	нормальної та патологічної морфології

ВИКЛАДАЧІ

ЛЯХОВИЧ ЛЮБОВ МИХАЙЛІВНА

- ❖ Вища освіта – спеціальність ветеринарна медицина.
- ❖ Науковий ступінь - кандидат ветеринарних наук за спеціальністю 16.00.01 (патологія, онкологія та морфологія тварин).
- ❖ Вчене звання – доцент.
- ❖ Досвід роботи – 31 рік.
- ❖ Показники професійної активності з тематики курсу: авторка 11 наукових статей в наукових виданнях, що включені до науко-метричних баз Scopus, Web of Science Core Collection;
- ❖ авторка 110 наукових статей та тез; автор двох навчальних посібників;
- ❖ спів-авторка 12 навчально-методичних розробок та патенту на корисну модель;
- ❖ учасниця зарубіжних наукових конференцій.

телефон

+380678072872

електронна пошта

Liubov.vet@ukr.net

дистанційна підтримка

Moodle

ЗАХАР'ЄВ АНДРІЙ ВІКТОРОВИЧ

- ❖ Вища освіта – спеціальність ветеринарна медицина
- ❖ Науковий ступінь - кандидат ветеринарних наук за спеціальністю 16.00.01- (патологія, онкологія та морфологія тварин).
- ❖ Вчене звання – доцент
- ❖ Досвід роботи – 25 років
- ❖ Показники професійної активності з тематики курсу:
- ❖ автор двох наукових статей в наукових виданнях, що включені до науко-метричних баз Scopus, Web of Science Core Collection;
 - автор понад 70 наукових статей та тез;
 - автор двох навчальних посібників;
 - автор 10 навчально-методичних розробок;
 - учасник наукових і методичних конференцій.

телефон

0508160582

електронна
пошта

vagabond19973@gmail.com

дистанційна
підтримка

Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета

- ❖ Надання здобувачам ґрунтовних знань про морфологічні основи різних форм патологій у тварин, про їх причини, механізми та динаміку розвитку, варіанти завершення; знань про нозологію, морфо-функціональні зміни в органах, тканинах і клітинах, що виявляються за проведення патологоанатомічного розтину, про особливості патологоанатомічної діагностики захворювань.

Формат

- ❖ **лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання.**

Деталізація
результатів
навчання і
форм їх
контролю

- ❖ здатність застосовувати методи і методики патолого-анатомічної діагностики захворювань тварин для встановлення остаточного діагнозу та причин їх загибелі / контроль на ЛПЗ, заліку, іспиті; види контролю (усне опитування, письмове опитування, тестове опитування)
- ❖ здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень / контроль на ЛПЗ, заліку, іспиті; види контролю (усне опитування, письмове опитування, тестове опитування)
- ❖ здатність проводити судово-ветеринарну експертизу
- ❖ здатність проводити дослідження на відповідному рівні, застосовувати знання у практичних ситуаціях, застосовувати інструментарій, спеціальні пристрої для проведення спеціальних досліджень під час виконання професійних задач (ЗК2, ЗК3, ЗК6, ФК2, ФК4, ФК19, ФК19.1, ПРН7)/

індивідуальні практичні заняття.

❖ здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, пошуку, обробки інформації з різних джерел .

Обсяг і форми контролю

❖ **10 кредитів ECTS (300 годин): 56 годин лекцій, 88 годин лабораторних занять, 30 годин навчальної практики; 30 годин - курсова робота; 96 годин самостійної роботи, модульний контроль (6 модулів); підсумковий контроль – два недиференційовані заліки, іспит, курсова робота.**

Вимоги викладача

❖ вчасне виконання завдань, активність, командна робота

КОМПОНЕНТА СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Компетентності

- ❖ 1. ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел.
- ❖ 2. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ❖ 3. ЗК6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ❖ 4. ФК1. Здатність розуміти та з'ясувати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин.
- ❖ 5. ФК2. Здатність застосувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для здійснення необхідних маніпуляцій під час виконання професійних задач діяльності.
- ❖ 6. ФК3. Здатність дотримуватись правил техніки безпеки, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності.
- ❖ 7. ФК4. Здатність проводити патологоанатомічні дослідження з метою формулювання висновків щодо причини смерті тварин чи діагнозу захворювання.
- ❖ 8. ФК19. Здатність проводити фахову діяльність в межах обраної спеціалізації.

Програмні результати навчання

- ❖ Здатність організовувати та здійснювати патолого-анатомічний розтин трупів тварин, аналізувати виявлені патолого-анатомічні зміни та документально оформляти висновки розтину.
- ❖ 2. Спроможність планувати, організовувати і здійснювати лабораторні дослідження біоптатів та некроптів, відібраних від тварин; аналізувати результати досліджень з метою формулювання висновків і встановлення діагнозу.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Розділ 1 Загальна патологічна анатомія. Патологічна анатомія дистрофій, некрозів, запалення. Пристосувальні та відновлювальні процеси та їх наслідки для організму. Атрофії: класифікація та патоморфохарактеристика. Патоморфологія пухлин, лейкозів, променевої хвороби тварин і птиці. Органопатологія. Метаболічні патології: патоморфохарактеристика.

Лекція 1	Вступ до патологічної анатомії. Форми патологій.	Лабораторно-практичне заняття 1 (ЛПЗ 1)	Об'єкти та методи дослідження в патанатомії. Знайомство з історією кафедри. Визначення первинних і вторинних ознак смерті та автолізу. Правила біобезпеки роботи з трупним матеріалом та способи його знешкодження.	Самостійна робота	1. Історія розвитку ветеринарної патологічної анатомії.
Лекція 2	Порушення морфо-функціональної цілісності клітин. Зерниста та гідропічна дистрофії: патоморфохарактеристика.	ЛПЗ 2	Патоморфохарактеристика гіаліново-крапельної та рогової дистрофій.		
Лекція 3	Порушення морфо-функціональної цілісності позаклітинних систем: мукоїдне та фібриноїдне набрякання і їх патоморфохарактеристика.	ЛПЗ 3	Гіаліноз та амілоїдоз: патоморфохарактеристика.		2. Мінеральні та вуглеводні дистрофії..
Лекція 4	Патоморфологія дисхромопротейдозів, що розвиваються на меланіні та на гемоглобіні.	ЛПЗ 4	Патоморфологія дисліпідозів. Жирова інфільтрація печінки: патоморфохарактеристика..		3. Патоморфохарактеристика дисглікопротеїнозів (клітинного мукоїдозу та кахектичних /голодних набряків) та жовтяниць.
Лекція 5	Некрози: класифікація, патоморфохарактеристика, завершення, ускладнення та значення для організму.	ЛПЗ 5	Некроз та апоптоз: патоморфологічна характеристика.		
Лекція 6	Патоморфологія альтеративного та ексудативного типів запалення.	ЛПЗ 6	Патоморфологія вмісту тканинної рідини. Морфокритерії первинної та вторинної альтерації у вогнищі запалення. Патоморфологія запалення проліферативного типу.		4. Поняття: «гістіон», «грануляційна тканина» та «специфічна гранульома», «імунне та специфічне запалення». МЦР: морфо-функціональна характеристика

Лекція 7	Порушення кровообігу: класифікація патологій. Патоморфохарактеристика інфарктів.	ЛПЗ 7	Гіперемії, стаз, спазм, ішемія, колапс, плазморагія, геморагія, тромбоз і емболії: патоморфохарактеристика.	5. Патоморфохарактеристика патологій лімфо-обігу.
Лекція 8	Пристосувальні та відновлювальні процеси: морфо-характеристика. Атрофії: класифікація; патоморфохарактеристика загальних атрофій.	ЛПЗ 8	Морфохарактеристика гіперплазії. Патоморфохарактеристика місцевих атрофій. Звуження просвітів трубчастих органів та порожнин тіла.	6. Поняття: проліферація, диференціація, детермінація, формоутворення, органогенез. Відмінність між гіпертрофією та гіперплазією. Закони регенерації.
Лекція 9	Пухлини: принципи класифікації, патоморфодіагностика.	ЛПЗ 9	Патоморфологія пухлинного росту. Теорії канцерогенезу. Закони метастазування пухлин.	7. Прогностичні критерії в онкології, значення для організму.
Лекція 10	Гемобластози та лейкози тварин: патоморфохарактеристика.	ЛПЗ 10	Патоморфохарактеристика лейкозу птахів.	8. Диференціальна діагностика лейкозів тварин та птиці.
Лекція 11	Патоморфохарактеристика променевої хвороби.	ЛПЗ 11	Загальна атрофія на тлі радіаційного опромінення: патоморфохарактеристика.	
Лекція 12	Первинні та вторинні патології серця. Міокардіодистрофія, кардіоміопатія: патоморфохарактеристика.	ЛПЗ 12	Перикардити, міокардити, ендокардити: патоморфохарактеристика.	9. Вроджені патології серця: патоморфохарактеристика.
Лекція 13	Патоморфохарактеристика хвороб верхніх дихальних шляхів, легень та бронхів.	ЛПЗ 13	Патології судин: класифікація та патоморфохарактеристика. Атеросклероз: патоморфохарактеристика етапів розвитку.	10. Вроджені патології легень: патоморфохарактеристика.
Лекція 14	Патоморфохарактеристика гепатодистрофій, гепатитів, цирозів печінки, холециститів.	ЛПЗ 14	Патоморфохарактеристика хвороб органів системи травлення та підшлункової залози.	11-12. Виразки в ШКТ; токсична дистрофія та вено-оклюзійна хвороба печінки: патоморфохарактеристика.

Лекція 15	Патології нирок: патоморфохарактеристика.	ЛПЗ 15	Патоморфохарактеристика патологій нервової системи; макро- та мікроелементозів тварин і птиці. Залікове заняття.	13-14. Кетози, цукровий діабет, гіпо- та гіпервітамінози тварин: патоморфохарактеристика. 15. Патоморфодіагностика отруєнь тварин сечовиною, люпином, фосфідом цинку, арсеном.
------------------	---	--------	--	---

Розділ 2 Вчення про танатогенез. Спеціальна патологічна анатомія: патоморфохарактеристика бактеріальних захворювань.

Лекція 16	Вчення про танатогенез: патологоанатомічні аспекти.	ЛПЗ 16	Принципи визначення варіантів танатогенезу.	
Лекція 17	Синдром системних запальних відповідей: патоморфохарактеристика.	ЛПЗ 17	Критерії діагностики синдрому системних запальних відповідей.	16. Відмінність між мікробемією та септицемією. 17. Септицемічні захворювання тварин. 18-19. Паразитарний сепсис. Сепсис за вірозів.
Лекція 18	Септицемія та сепсис: патоморфохарактеристика.	ЛПЗ 18	Варіанти сепсису та їх патоморфологічні відмінності.	20-21. ДВЗ- синдром в патогенезі септицемій та танатогенезі.
Лекція 19	Патоморфохарактеристика сибірки ВРХ.	ЛПЗ 19	Патоморфохарактеристика сибірки свиней.	22. Сибірка у людей: ризики інфікування.
Лекція 20	Патоморфохарактеристика бешихи тварин.	ЛПЗ 20	Патоморфологічні особливості бешихи свиней, в залежності від її перебігу.	23. Бешиха у людей: ризики інфікування.
Лекція 21	Патоморфохарактеристика пастерельозу тварин.	ЛПЗ 21	Патоморфохарактеристика пастерельозу птиці.	
Лекція 22	Патоморфохарактеристика лістеріозу.	ЛПЗ 22	Патоморфохарактеристика гемофільозів тварин.	24. Лістеріоз у людей: ризики інфікування. 25-26. Патоморфохарактеристика гемофільозів птиці.

Лекція 23	Патоморфохарактеристика ешерихіозів тварин.	ЛПЗ 23	Патоморфохарактеристика ешерихіозів птиці. набрякова хвороба свиней та її патоморфологічні варіанти.	
Лекція 24	Патоморфохарактеристика сальмонельозів тварин.	ЛПЗ 24	Патоморфохарактеристика сальмонельозів птиці.	27-29. Специфічні гранульоми: макро- та мікроструктура.
Лекція 25	Патоморфохарактеристика лептоспірозу ВРХ.	ЛПЗ 25	Патоморфохарактеристика лептоспірозу свиней та її особливості.	
Лекція 26	Патоморфохарактеристика клостридіозів В.Р.Х. (емфізематозного карбункулу та злякисного набряку).	ЛПЗ 26	Патоморфохарактеристика анаеробної дизентерії, правця, ботулізму.	30. Патоморфохарактеристика клостридіозів птиці.
Лекція 27	Патоморфохарактеристика туберкульозу тварин.	ЛПЗ 27	Патоморфохарактеристика туберкульозу птиці.	31-32. Патоморфохарактеристика паратуберкульозу та ієрсиніозу.
Лекція 28	Патоморфохарактеристика сапу та миту.	ЛПЗ 28	Диференціальна патоморфохарактеристика малеоми, туберкуломи, абсцесу.	33. Патоморфохарактеристика епізоотичного лімфангоїту.
		ЛПЗ 29	Залікове заняття,	

Розділ 3 Спеціальна патологічна анатомія: патоморфохарактеристика мікоплазмозів, хламідіозів, вірозів, пріонних захворювань, мікотоксикозів та паразитозів тварин. Організація, техніка та методи патологоанатомічного розтину трупів тварин і птиці різних видів та вікових груп. Патологоанатомічна документація. Техніка виготовлення музейних вологих та сухих препаратів. Правила відбору, фіксації, пакування та пересилання патматеріалу.

	ЛПЗ 30	Патоморфохарактеристика перипневмонії В.Р.Х., хламідіозної бронхопневмонії телят та хламідіозного аборту В.Р.Х.	Самостійна робота	34-35. Патоморфохарактеристика мікоплазмозів свиней; респіраторного мікоплазмозу та орнітозу птиці.
	ЛПЗ 31	Патоморфохарактеристика сказу тварин та герпесвірозів В.Р.Х.		36. Патоморфохарактеристика хвороби Ауескі.

ЛПЗ 32	Патоморфологія губчастої енцефалопатії В.Р.Х.	37-38. Повільні та пріонні захворювання овець та кіз: патоморфохарактеристика.	
ЛПЗ 33	Диференційна патоморфохарактеристика африканської та європейської чуми свиней.		
ЛПЗ 34	Патоморфохарактеристика парагрипу-3 та респіраторно-синцитіальної інфекції.		
ЛПЗ 35	Патоморфохарактеристика хвороби Ньюкасла, грипу птиці та хвороби Марека.		
ЛПЗ 36	Патоморфохарактеристика гастроентеральних, системних вірозів та аденовірозів тварин.		
ЛПЗ 37	Патоморфохарактеристика ящура та віспи тварин.		39. Патоморфохарактеристика міksomатозу, папіломатозу.
ЛПЗ 38	Патоморфохарактеристика мікозів тварин та афлатоксикозу В.Р.Х.	Самостійна робота	40. Т-2 токсикоз тварин та птиці: патоморфохарактеристика.
ЛПЗ 39	Патоморфохарактеристика еймеріозів, гістомонозу, трихомонозу, ехінококозу, трихінельозу, фасціольозу, дикроцеліозу.		41-45. Патоморфохарактеристика анаплазмозу, тейлеріозу, ценурозу, диктіокаульозу.
ЛПЗ 40	Правила роботи з патматеріалом для виготовлення музейних препаратів.		46-48. Правила заповнення документації патолого-анатомічного дослідження трупів чи трупного матеріалу (з використанням наданих заповнених навчальних зразків актів та протоколів власноруч заповнити акт дослідження / розтину і два навчальні протоколи – стислий та розширений).
ЛПЗ 41	Правила заповнення первинної документації патологоанатомічного розтину.		
ЛПЗ 42	Проведення розтину трупів свиней, м'ясоїдних тварин, хутрових звірів.		
ЛПЗ 43	Техніка патологоанатомічного розтину трупів птиці.		
ЛПЗ 44	Особливості техніки патрозтину трупів коней та жуйних тварин.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Етіологія та патоморфологія дистрофій: навчальний посібник / [І.В. Папченко, М.В. Утеченко, М.С. Іваницький та ін.]; за ред. І.В. Папченка і М.В. Утеченка – Біла Церква, 2006. – 132 с.
2. Забелло Є.М. Патологічна анатомія інфекційних хвороб тварин / Є.М. Забелло. – К.: Аграрна наука, 1997. – 246 с.
3. Ляхович Л. М., Ульяницька А. Ю. Навчальний посібник для студентів ФВМ з курсу патологічної анатомії і розтину / Харків : ХДЗВА, 2020. 260 с.
4. Патологічна анатомія тварин / П.П. Урбанович, М.К. Потоцький, І.І. Гевкан та ін. – К.: Ветінформ, 2008. – 836 с.
5. Патологічна анатомія тварин. Частина 1 : Підручник / Б.В. Борисевич, В.В. Лісова, К.А. Чумаков. – Київ: Аграр Медіа Груп, 2020. – 418 с.
6. Патологічна анатомія тварин. Частина 2 : Підручник / Б.В. Борисевич, В.В. Лісова, К.А. Чумаков. – Київ : Аграр Медіа Груп, 2020. – 449 с.
7. Патологоанатомічний розтин тварин : навчальний посібник / Зон Г.А., Скрипка М.В., Іванівська Л.Б. – Донецьк : П.П. Глазунов Р.О. – 2009. – с.189.

Методичне забезпечення

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

Патологічна анатомія. Атлас макропрепаратів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/54103>
<http://www.who.int/en/> - сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ);
 сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин (Міжнародне епізоотичне бюро – МЕБ);<http://www.oie.int/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	ВІДПОВІДІ НА ТЕСТОВІ ПИТАННЯ
		до 20	УСНІ ВІДПОВІДІ НА ЛАБОРАТОРНО-ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ
		до 30	РЕЗУЛЬТАТ ЗАСВОЄННЯ БЛОКУ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

- ❖ Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.